

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/37/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3722201376
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3722201376.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho vo veci starostlivosti súdu o maloletého C. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa rodičov: matky MUDr. X. X., C., C., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. J., C. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Darinou Kučerovou, advokátkou so sídlom Považská Bystrica, Železničná 90/12 a otca Ing. G. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. J., M. R. E. XXX, zastúpeného LEGAL POINT, s.r.o., so sídlom Považská Bystrica, Nemocničná 979, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky maloletého proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 6P/21/2022-24 zo dňa 02. júna 2022, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením vo výroku I. návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a vo výroku II. ustálil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Na odôvodnenie tohto rozhodnutia uviedol, že podaným návrhom sa matka maloletého domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd nahradil súhlas otca na umiestnenie maloletého do Materskej školy X. XX, G. J.. Návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletého už nežijú v spoločnej domácnosti, medzi nimi prebieha rozvodové konanie na tunajšom súde vedené pod sp. zn. 13P/41/2020. Z manželstva pochádzajú dve deti, a to maloletý C. a maloletý G.. Maloletý G. je žiakom 1. triedy základnej školy na sídlisku Stred v G. J. a maloletý C. by od 01.09.2021 mal nastúpiť do posledného ročníka materskej školy a hoci je zapísaný v materskej škole M., odmieta tam chodiť a viac ako rok je doma. Otca požiadala o stanovisko, že má záujem maloletého od 01.09.2022 zapísať do Materskej školy X., ktorá je spádovou škôlkou pre maloletého, chodia tam deti, s ktorými sa maloletý pozná a mali by potom s ním nastúpiť do 1. triedy základnej školy, pričom otec odmietol dať súhlas a zápis prebieha dňa 24.05.2022. Zároveň prebieha konanie o úpravu práv a povinností k maloletým deťom, kde bol vypracovaný znalecký posudok, znalkyňa vyšetruovala obe maloleté deti v súvislosti s ich stykom s otcom. Znalekyňa uviedla v znaleckom posudku, že by mal otec rešpektovať vôľu maloletého a mal by povoliť škôlku tam, kde si syn žiada, nakoľko je to v záujme maloletého. So škôlkou v Orlovom nemá dobré skúsenosti, preto by mal otec v tejto časti vo vzťahu k maloletému súhlasiť so škôlkou, ktorú maloletý žiada a k čomu sa aj znalkyňa prikláňa. Nakoľko súd v konaní vedenom pod sp. zn. 13P/39/2020 konštatoval, že rodičia maloletého nie sú schopní riešiť záležitosti týkajúce sa maloletých, Materská škola X. vyžaduje súhlas oboch rodičov s umiestnením do materskej školy, preto matka podala predmetný návrh. Z dôvodu, že maloletý C. je povinný predškolské zariadenie navštevovať, do predškolského zariadenia M. nechodí viac ako rok, navštevoval ho len 4 mesiace aj z dôvodu covid opatrení, maloletý tú nemá žiadne väzby, žiadnych kamarátov a zo skúseností staršieho brata túto škôlku odmieta. Matka

bola maloletého zapísať, ale bez súhlasu otca nebude možné, aby od 01.09.2022 maloletý absolvoval predškolské zariadenie podľa spádu.

2. Okresný súd Považská Bystrica uznesením č.k. 13P/39/2020-242 zo dňa 16.08.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 27CoP/61/2021-270 zo dňa 05.11.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým ponechal maloletého C. umiestneného v Materskej škole C. XXXX/XX, EP M. XX, G. J.. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplynulo, že maloletému C. sa v materskej škôlke páči, v škôlke je spoločenský, v kolektíve obľúbený a má veľa priateľov. Pre maloletého nie je vhodné, aby v súčasnej situácii, kedy sú rodičia v rozvodovom konaní a maloleté deti sú vystavené stresujúcim a napätým situáciám medzi rodičmi, maloletý C. menil predškolské zariadenie za nové, v ktorom bude vystavený ďalším stresovým situáciám z nového kolektívu, nových pedagógov. Materská škola v M. predstavuje pre maloletého C. značnú istotu, ktorú by matka dieťaťu prestúpením do iného zariadenia vzala a maloletý by si musel od začiatku budovať nové vzťahy, čo môže byť pre maloletého v súčasnej rodinnej situácii zaťažujúce. Zo záverov znaleckého posudku znalkyne z odboru psychológia, PhDr. Marty Halašovej č. 52/2021, ktorý je súčasťou spisu Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 13P/39/2020 vyplýva, že je vysoko pravdepodobné, že maloletý C. je vo výchovnom prostredí svojej matky negatívne ovplyvňovaný vo vzťahu k otcovi. Maloletý kopíruje správanie staršieho brata G.. Vzťah matky k otcovi je natoľko negatívny, že reparácia tohto vzťahu vyžaduje dlhodobú rodičovskú terapiu a poradenstvo. Znalkyňa uviedla, že matka napriek svojej materinskej láske zjavne nie je schopná viesť svoje deti k láske, úcte, dôvere a vďačnosti voči otcovi. Na základe jedného incidentu medzi rodičmi v zahraničí, sa u detí konzervuje vo výchovnom prostredí matky nepriateľské naladenie voči otcovi, pričom tento incident považuje za umelo vo výchovnom prostredí matky udržiavaný a konzervovaný, čo je veľmi nebezpečné. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 24.05.2022 vyplynulo, že dňa 23.05.2022 maloletý C. pri pohovore uviedol negatívny postoj k Materskej škole M.. Na základe jeho psychického rozpoloženia, úrovne vývinu a tiež krátkosti rozhovoru, kolízny opatrovník nevedel jednoznačne prezentovať názor maloletého k otázke zápisu do materskej školy. Svoj negatívny postoj maloletý vyjadril ešte pred samotným začiatkom rozhovoru, pričom zo strany pracovníčok nebola definovaná téma rozhovoru. V súlade so závermi znaleckého posudku zo dňa 29.04.2021 možno predpokladať, že bol s maloletým C. na danú tému vedený rozhovor pred jeho realizáciou. Zo správy Materskej školy M. zo dňa 28.10.2020 vyplynulo, že maloleté deti X. navštevovali zariadenie od 02.09.2019. Ich rodina spočiatku pôsobila veľmi harmonicky a spokojne. Do marca 2020 si nevšimli, že by v tejto rodine došlo ku nejakým konfliktom. Maloletí sú spoločenský, v triedach majú kamarátov, sú obľúbení a veľmi priateľskí. Keď deti nastúpili do MŠ v septembri si všimli, že sa v rodine muselo niečo stať. Otec začal deti navštevovať v škôlke s tým, že ich chce nachvíľku vidieť. Odôvodňoval to tým, že mu manželka bráni v styku s deťmi. Otec bol upozornený, že trochu narúša vyučovací proces, preto ich otec začal navštevovať počas pobytu vonku aj s dedkom maloletých. Maloletí majú s matkou dobrý vzťah, chodia s ňou bez problémov domov a majú ju radi. Matka obhajuje deti, že sa nechcú stretávať s otcom a deti si neželajú, aby ich otec v MŠ navštevoval. Čo sa týka správania maloletých k otcovi, tak maloletý C. nemá problém s otcom komunikovať, prijíma ho bez viditeľných problémov, rád sa s ním stretol a porozprával sa. V posledných dňoch však maloletý zaujal odmietavý postoj, ale keď sa s ním otec začal rozprávať, tak ho to prešlo a nemal problém s ním opäť komunikovať. Začiatkom septembra 2020 G. nemal problém sa s otcom porozprávať, ísť za ním keď ho prišiel navštíviť, avšak postupom času začal presadzovať odmietavý postoj. Jedného dňa ho otec navštívil aj s dedkom, s ktorými sa G. bez problémov rozprával a na druhý deň už otca odmietal, nechcel sa s ním rozprávať ani ísť za ním. Po odchode otca sa učiteľka pýtala, prečo nechcel ísť za otcom, ale G. nevedel odpovedať. G. začalo prekážať, že ich otec v MŠ navštevuje. Otec vždy odmietavý postoj G. akceptoval, nevyvíjal na neho nátlak, rešpektoval, že sa s ním nechce rozprávať. Maloletý C. situáciu doma nepopisuje, o otcovi sa nevyjadruje negatívne, skôr ho nespomína. G. sa vyjadril, že tata nemá rád, ale dôvod neuviedol a na otázku prečo odpovedal neviem. Podľa zástupkyne MŠ M. je situácia v rodine napätá a nemusí mať priaznivý vplyv na zdravý vývin maloletých. V záujme rodičov by podľa ich názoru malo byť, aby sa vzťah ich detí vyvíjal kladne k matke a aj k otcovi. Zo správy MŠ M. zo dňa 02.06.2021 vyplynulo, že maloletí od 12.05.2021 do MŠ nechodia a sú dlhšie odhlásené. C. čakala operácia s dlhšou liečbou a matka nechcela, aby ochorel a aby aj G. nedoniesol zo škôlky infekciu, s čím pedagogička súhlasila, nakoľko je viacero detí chorých. Čo sa týka správania mal. C., učiteľky nezaznamenali zmeny v správaní maloletého vo vzťahu k deťom a matke. Vzťah C. k otcovi je pozitívny. Zmeny zaznamenali v období od 01.03. do 09.04. kedy boli súrodenci spolu v jednej triede. Počas tohto obdobia C. odmietal ísť pozdraviť otca z triedy. Držal sa pri bratovi a zastával jeho odmietavý postoj. Deti boli spolu v jednej triede 6 týždňov. Bolo viac než zrejmé, že G. ovplyvňoval maloletého C.. Keď sa toto obdobie skončilo a C. sa vrátil k svojej triede, opäť začal

odchádzať s otcom z triedy bez problémov. Učiteľky si všimli, že C. s otcom a babkou pekne komunikuje a neprekáža mu ich spoločnosť. C. o situácii doma v poslednom období nerozpráva. Pedagogička na záver odporučila obom rodičom, aby sa kvôli deťom uzmierili, nakoľko ak budú deti vidieť, že rodičia pozitívne spolupracujú, tak aj oni sa prispôbia. Zo správy Materskej školy M. zo dňa 24.05.2022 vyplynulo, že matka maloletého C. dňa 29.06.2021 natrvalo odhlásila z materskej školy, pričom súd dňa 16.08.2021 nariadil neodkladné opatrenie a rozhodol, že maloletého ponecháva umiestneného v ich zariadení. Maloletý C. však v septembri 2021 do materskej školy nenastúpil a do dnešného dňa neprišiel. Posledný deň, kedy bol v materskej škole bolo dňa 11.05.2021 a nechodil do materskej školy posledných 12 mesiacov.

3. Uvedené zistené skutočnosti súd posúdil podľa čl. 5, § 35, zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) § 2 ods. 1 č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 325 ods. 1, § 328 ods. 1, 2, § 329 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, § 28a zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon). Po preskúmaní veci mal súd za to, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Súd predovšetkým konštatuje, že vzťahy medzi rodičmi sú dlhodobé a vážne narušené, pričom značne zaťažujú maloleté deti. Vychádzajú zo znaleckého dokazovania vykonaného v konaní tunajšieho súdu pod sp. zn. 13P 39/ 2020, matka má voči otcovi výhrady a tieto sú prenášané a fixované na deti, ktoré sú zároveň vo výchovnom prostredí matky negatívne ovplyvňované voči otcovi. Aktuálne nastala medzi rodičmi nehoda ohľadom nástupu maloletého C. do predškolského zariadenia, keď matka chce zapísať maloletého do Materskej X., s čím otec nesúhlasil a trvá na tom, aby navštevoval Materskú školu M., kde je aj riadne zapísaný. Matka svoj návrh odôvodňovala tým, že maloletý zo skúsenosti staršieho brata odmieta chodiť do Materskej školy M., nechodí tam viac ako rok, je doma a nemá tam žiadnych kamarátov. Súd prostredníctvom kolízneho opatrovníka zisťoval názor maloletého, ktorý uviedol, že chce chodiť do škôlky, kde je angličtina a kde chodí kamarát C.. Na otázku, či má v Materskej škole M. kamarátov, odpovedal negatívne. Uviedol, že sa mu tam nepáči preto, lebo tam spolužiaci zbili jeho brata G.. Súd prvej inštancie mal za to, že Maloletý C. je v Materskej škole v M. zapísaný od 02.09.2019. Aj napriek tomu, že v súčasnosti túto materskú školu nenavštevuje z dôvodu rozhodnutia matky, zo správ Materskej školy M. je zrejmé, že maloletý mal v triede kamarátov, bol obľúbený, spokojný a veľmi priateľský. Nikdy s ním nebol problém vo vzťahu k deťom alebo učiteľkám. Pokiaľ maloletý pri pohovore uviedol, že sa mu v Materskej škole M. nepáči, jediný dôvod označil skutočnosť, že tam spolužiaci zbili jeho brata. Aj s poukazom na závery znaleckého posudku MUDr. Halašovej je zrejmé, že sa jedná len o sprostredkované informácie vychádzajúce z výchovného prostredia matky, kde sa maloletý nachádza. Uvedené je zrejmé aj zo skutočnosti, že maloletý ešte pred začatím pohovoru s kolíznym opatrovníkom sám spontánne uviedol, že nechce chodiť do škôlky v M. bez toho, aby kolízny opatrovník otvoril túto tému. Je zjavné, že s maloletým bola vec preberaná vo výchovnom prostredí matky ešte pred vykonaním pohovoru s kolíznym opatrovníkom a existuje predpoklad, že bol v tomto smere ovplyvňovaný, čo je zrejmé aj z toho, že neuviedol žiadne vážne dôvody, pre ktoré odmieta Materskú školu M.. Maloletý C. je riadne zapísaný na predprimárne vzdelávanie v Materskej škole M., nehrozí mu tam žiadna ujma na živote, zdraví, či na jeho ďalšom riadnom vývine. V súčasnej dobe nie je v záujme maloletého, aby menil Materskú školu v M., ktorú už v minulosti navštevoval, má tu vytvorené zázemie a sociálne väzby so spolužiakmi. Je pochopiteľné, že aj vzhľadom na svoj vek a dlhšie obdobie, ktoré v materskej škole netrúvil, si na týchto v súčasnosti nespomína. Materskú školu X. v G. J. nikdy nenavštevoval a za súčasnej napätej rodinnej situácie, v ktorej vyrastá, nie je vhodné, aby menil predškolské zariadenie za nové a týmto spôsobom, aby bol vystavovaný ďalším stresujúcim a zaťažujúcim situáciám. Matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuviedla žiadny dôvod, ktorý by sledoval záujem maloletého, naopak sa javí, že týmto podaním predovšetkým sleduje svoje vlastné záujmy. Tvrdenie matky, že znalkyňa PhDr. Marta Halašová, PhD. vyslovene v znaleckom posudku uviedla, že by mal otec rešpektovať vôľu maloletého a mal by povoliť škôlku tam, kde si žiada, sa ukázalo ako nepravdivé. Zo záverov predmetného znaleckého posudku žiadne takéto odporúčanie znalkyne nevyplýva. Matka nielenže negatívne ovplyvňuje vzťah detí s otcom, ale snaží sa zasahovať i do predprimárneho vzdelávania a socializácie maloletého, ktoré správanie matky súd nemôže v žiadnom prípade podporovať. S poukazom na uvedené, súd návrh matky v celom rozsahu zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

4. Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie matka maloletého a uviedla, že nesúhlasí s odôvodnením rozhodnutia, považuje ho za zaujaté voči matke a v zjavnom rozpore so záujmami maloletého. Maloletý navštevoval Materskú školu v M. len 3 mesiace a za tak krátku dobu nemal možnosť si vytvoriť pozitívne

väzby, naopak navštevoval ho otec, čím zasahoval do pokojného chodu vzdelávania maloletého. Maloletý aj so starším bratom začali škôlku odmietat', maloletý sa vyjadril, že je to najhoršia škôlka, nechce do tejto chodiť, preto matka musela hľadať spôsob, ako maloletého pred ďalším stresom a atakmi obrániť, preto maloletý ostal doma a do škôlky nechodil. V znaleckom posudku PhDr. Marty Halašovej, PhD. je uvedené, že znalkyňa v záujme zmenšenia problémových oblastí vo vzťahoch rodičov odporúča otcovi, aby súhlasil so zmenou škôlky pre maloletého C.. Matka tak nezavádza súd a vychádza zo znaleckého posudku. Na poslednom stretnutí otca s maloletými v CDR G., maloletý prosil otca, aby nemusel chodiť do Materskej školy M., ale otec sa vyjadril, že od neho uvedené nezáleží, ale záleží od súdu, ako rozhodol. Otec sa nedokázal prispôbiť maloletému, hoci má vedomosť, že maloletý má kamarátov, ktorí chodia do Materskej školy X. a následne budú navštevovať spádovú Základnú školu D.. Matka maloletého nemá dôveru v pracovníkov Materskej školy M., otec tu má nadštandardné vzťahy a túto škôlku aj sponzoroval. Matka nikdy nehľadela na svoj prospech, má pred sebou potreby maloletých, v tomto prípade maloletého C., ktorý je podporený aj starším bratom s tým, že Materská škola M. je najhoršia škôlka a otec nie je ochotný vnímať prežívanie maloletého v tejto škôlke v jeho záujme. Preto matka nemohla urobiť nič iné, ako požiadať súd o súhlas so zápisom do inej materskej školy. Od poslednej úpravy vo vzťahu k maloletému prešiel viac ako rok, maloletý sa za rok vyvinul po mentálnej stránke, viac si uvedomuje svoje pocity, že do škôlky v M. nechce chodiť, nakoľko má s touto spojené negatívne emócie a na základe týchto túto škôlku odmieta. Krajský súd v Trenčíne v rozhodnutí sp. zn. 27CoP/61/2021 uviedol, že matka môže zmeniť škôlku, pokiaľ sa s otcom na tejto zmene nedohodne s poukazom na § 35 Zákona o rodine len tak, že podá nový návrh na zmenu umiestnenia maloletého v inej MŠ. Vzhľadom na vyššie uvedené matka považuje napadnuté uznesenie v rozpore so záujmom a želaním maloletého, rozhodnutie je len v záujme otca, v rozpore so stanoviskom znalkyne, pričom záujem rodičov nemôže byť postavený nad záujem dieťaťa, preto matka žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a návrhu matky vyhovel.

5. Otec maloletého sa vyjadril k odvolaniu matky a uviedol, že sa plne stotožňuje s napadnutým uznesením a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia a aj odvolanie považuje za nedôvodné. Tvrdenie matky, že maloletý navštevoval materskú školu krátko na to, aby mal možnosť vytvoriť si pozitívne väzby, nebolo žiadnym spôsobom preukázané. Maloletý navštevoval Materskú školu M. od 02.09.2019 do 12.05.2021 (takmer 2 roky), čo v živote 5 ročného dieťaťa predstavuje značne dlhé a podstatné obdobie. Otec maloletého poukázal na neodkladné opatrenie, ktorým súd maloletého ponechal umiestneného v Materskej škole M., nakoľko bolo preukázané, že maloletému sa v materskej škole páčilo, bol obľúbený a nie je pre neho vhodné, aby menil predškolské zariadenie za nové, v ktorom by bol vystavený ďalším stresovým situáciám. V záujme maloletého je stabilita výchovného prostredia a stabilita vzdelávacieho prostredia, ktorú má preukázateľne zabezpečenú v Materskej škole M.. Otec popiera, že by návštevami v škôlke zasahoval do pokojného chodu vzdelávania maloletého. Matka konštatovala, že maloletý opísal škôlku ako najhoršiu, pričom uvedený výrok maloletého nie je možné brať do úvahy ako reálny prejav vôle maloletého, tento deklaruje výlučne matka. Otec rešpektuje záujem a názor maloletého, ale má za to, že akékoľvek slová nemožno brať vždy seriózne, je potrebné zamyslieť sa nad kontextom a celkovou situáciou, v akej boli vyslovené. Maloletý v škôlke nezažil incident, ktorý by ho k predmetnému negatívne postoju viedol. Je zrejme, že k zápornému postoju ku škôlke je maloletý inštruovaný od matky, keď bolo preukázané, že matka sugestívnymi otázkami vkladá maloletým odpovede, ktoré nie sú ich vlastné. Matka v odvolaní poukázala na odporúčania znalkyne PhDr. Halašová, pričom uvedené účelovo vytrhla z kontextu znaleckého posudku. Matka navrhla maloletého umiestniť do Materskej školy X., ktorá je spádová škôlka k miestu bydliska, avšak matke bolo doporučené, aby sa s deťmi odsťahovala od rodičov a ak by tak matka urobila, je v tomto čase bezvýznamné, aká škôlka je spádová. Otec už deklaroval, že pokiaľ by matka z akéhokoľvek dôvodu nebola schopná maloletého vozit' do Materskej školy M., otec je ochotný maloletého každý deň vozit' do materskej školy. Otec maloletého v súvislosti so stretnutím v CDR G. uviedol, že uvedeným bolo dokázané, že matka ovplyvňuje rozhodnutie maloletého v súvislosti s materskou školou, keď maloletý sa bez akejkoľvek výzvy vyjadril, že odmieta ísť do Materskej školy M.. Matka tvrdila, že nemá dôveru v pracovníkov Materskej školy M., pričom otec nepovažuje sponzorovanie škôlky ako podmienku pre dobré vzťahy. Mnohí rodičia podporujú zariadenia, ktoré ich deti navštevujú a otec podporoval materskú školu v záujme maloletých. Aktuálne maloletý C. nechodí do žiadnej materskej školy, matka ho odmieta vodiť do Materskej školy M. a neuviedla žiaden reálny argument, ktorý by tvrdený odmietavý postoj maloletého preukazoval. Maloletému určite chýba kolektív detí, na ktorý bol zvyknutý a otec nepovažuje za vhodné nechávať maloletého bez kamarátov a potrebnej socializácie. Maloletý je veselý, spoločenský a potrebuje byť v spoločnosti detí svojho veku. Je pochopiteľné, že vzhľadom na vek maloletého a

dlhšie obdobie, ktoré v materskej škole netrávil, si maloletý na kamarátov nespomína, avšak nemožno hovoriť o pretrhnutých väzbách, tak ako to uviedla matka. Maloletý počas dvoch rokov prešiel zmenami v rodinnom prostredí, stabilita, ktorú poskytuje rodinný model bude v jeho prípade absentovať, preto je dôležité poskytnúť maloletému stabilitu a istotu v materskej škole. Vzhľadom na uvedené otec má za to, že matka nepreukázala dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia. Maloletý je riadne zapísaný na predprimárne vzdelávanie v Materskej škole M., nehrozí mu žiadna ujma, pre maloletého nie je vhodné, aby v súčasnej rodinnej situácii menil predškolské zariadenie za nové, v ktorom bude vystavený ďalším stresovým situáciám. Otec maloletého navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

6. Krajský súd ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané v lehote, má predpísané náležitosti, preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a 66 CMP, prihliadnuc na prípadné vady konania podľa § 67 CMP a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP dospel k záveru, že toto je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

7. Podľa § 325 ods.1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

10. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolenie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súdu.

11. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. V mimosporových konaniach je umožnené súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípadoch verejného záujmu ako najširšej kategórie pokrývajúcej záujem štátu. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bolo totožný s výrokom vo veci samej.

12. V danej veci ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku, za rešpektovania zásady všeobecnej subsidiarity Civilného sporového poriadku.

13. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti o maloletých slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej, ale zásadne len dočasnej úpravy rodinnoprávnych vzťahov. Dočasnosť opatrenia spočíva v tom, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania, ani tretích osôb, pričom pri jeho nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho, sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, pretože takéto dokazovanie presahuje rámec konania v časti o nariadenie neodkladného opatrenia, keďže je v rozpore so zmyslom okamžitej a rýchlej ochrany dieťaťa. Z tohto dôvodu zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie (§ 322 CSP). Je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, od ktorých sa odvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené.

14. V prejednávanej veci sa podaným návrhom matka maloletého domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd nahradil súhlas otca na umiestnenie maloletého C. do Materskej školy v G. J. na ulici X. XX. Z obsahu spisu vyplýva, že na Okresnom súde Považská Bystrica aktuálne prebieha medzi rodičmi maloletého konanie o rozvode pod sp. zn. 13P/41/2020 a konanie o úprave práv a povinností k maloletým deťom pod sp. zn. 13P/39/2020. Okresný súd Považská Bystrica uznesením č.k. 13P/39/2020-242 zo dňa 16.08.2021, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 27CoP/61/2021-270 zo dňa 05.11.2021, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého C. ponechal umiestneného v Materskej škole M.. Zo znaleckého posudku č. 52/2021 znalkyne z odboru psychológia PhDr. Marty Halašovej vyplynula vysoká pravdepodobnosť, že maloletý C. je vo výchovnom prostredí matky negatívne ovplyvňovaný vo vzťahu k otcovi a matka zjavne nie je schopná viesť maloleté deti k láske a dôvere k otcovi. U maloletých detí sa zo strany matky konzervuje nepriateľské naladenie voči otcovi. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 24.05.2022 vyplynulo, že maloletý C. prejavil negatívny postoj k Materskej škole M., pričom tento negatívny postoj vyjadril ešte pred začatím rozhovorom, keď nebola ani definovaná téma rozhovoru. S poukazom na závery znaleckého posudku kolízny opatrovník predpokladal, že s maloletým bol vedený rozhovor na danú tému ešte pred jeho realizáciou. Zo správ Materskej školy M. zo dňa 28.10.2020, zo dňa 02.06.2021 a zo dňa 24.05.2022 vyplynulo, že maloleté deti X. (C. a G.) začali navštevovať Materskú školu M. od 02.09.2019, maloletí sú spoločenski, v triedach majú kamarátov, sú obľúbení, veľmi priateľskí a nikdy s nimi nebol problém vo vzťahu k druhým deťom. Rodina na začiatku fungovala harmonicky, bez zjavných problémov. V septembri 2020 nastúpili maloleté deti naspäť do materskej školy a bolo zjavné, že medzi rodičmi došlo ku konfliktu, situácia v rodine bola napätá, čo nemusí mať priaznivý vplyv na zdravý vývin maloletých. Dňa 29.06.2021 matka natrvalo odhlásila maloletého Martina z Materskej školy M., následne nariadeným neodkladným opatrením Okresný súd Považská Bystrica uznesením č.k. 13P/39/2020-242 zo dňa 16.08.2021 ponechal maloletého C. umiestneného v Materskej škole M., pričom maloletý C. od septembra 2021 až do dnešného dňa nenastúpil do materskej školy.

15. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v prejednávanej veci nie je dôvodné neodkladne upraviť pomery účastníkov konania formou nariadenia neodkladného opatrenia, na základe ktorého by bol maloletý C. umiestnený do Materskej školy v G. J. na ulici X. XX. Neboli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko neexistuje naliehavá potreba dočasne upraviť pomery účastníkov konania, keď bol maloletý C. nariadeným neodkladným opatrením umiestnený do Materskej školy M., a to uznesením Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 13P/39/2020-242 zo dňa 16.08.2021, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 27CoP/61/2021-270 zo dňa 05.11.2021, pričom nenastala taká podstatná zmena pomerov na strane maloletého, ktorá by odôvodňovala naliehavú potrebu riešiť situáciu navrhovaným neodkladným opatrením. Z doposiaľ zistených skutočností vyplýva, že matka maloletého neosvedčila tvrdenia o odmietavom postoji maloletého k Materskej škole M., v ktorej bol maloletý rozhodnutím súdu umiestnený. Aj napriek skutočnosti, že maloletý C. sa pred kolíznym opatrovníkom vyjadril, že nechce ísť do Materskej školy M., zo znaleckého posudku č. 52/2021 a z vyjadrení kolízneho opatrovníka je daný zrejmy predpoklad, že maloletý C. je negatívne ovplyvňovaný zo strany matky v jej výchovnom prostredí, ako aj zo strany staršieho brata G., preberá ich vyjadrenia a názory, pričom maloletý C. neuviedol žiadne závažné dôvody, pre ktoré odmieta návštevu Materskej školy M.. Negatívne výchovné prostredie matky vo vzťahu k maloletému možno spojiť aj so skutočnosťou, že v rámci pohovoru pred kolíznym opatrovníkom uviedol maloletý svoj negatívny postoj k Materskej škole M. ešte predtým, ako bola nastolená téma, preto je aj daná dôvodná pochybnosť o názore maloletého, ktorý je zrejme ovplyvnený matkou a maloletý tak prezentuje názory a vyjadrenia matky, nie svoje vlastné. Odmietavý alebo negatívny postoj maloletého sa nepreukázal ani podporne zo správ z Materskej školy M., v zmysle ktorých s maloletým C. nebol nikdy problém vo vzťahu k iným deťom, v triede mal kamarátov, bol priateľský a obľúbený. Odvolací súd dodáva, že maloleté dieťa má právo vyjadriť svoj názor v predmetnej veci, ktorá sa ho týka. Maloletému dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, je potrebné zabezpečiť právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni (čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa). Za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva. Niet sporu o tom, že maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Akékoľvek rozhodnutie, ktoré nezohľadnilo názory dieťaťa alebo im nevenovalo primeranú

pozornosť zodpovedajúcu veku a úrovni vyspelosti dieťaťa, upiera dieťaťu možnosť ovplyvniť určenie ich najlepšieho záujmu (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 492/2015 zo dňa 22.06.2016). Odvolací súd však nevzal vyššie uvedený odmietavý názor maloletého pri svojom rozhodovaní do úvahy, nakoľko v konaní bolo preukázané, že vyslovené názory maloletého neboli jeho vlastné a boli len dôsledkom manipulácie negatívneho ovplyvňovania zo strany matky maloletého.

16. Odvolací súd konštatuje, že pojem záujem dieťaťa nemožno chápať zužujúco len ako „záujem zdravia dieťaťa.“ Záujem dieťaťa treba chápať čo najextenzívnejšie. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerance a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Detstvo je obdobím, v ktorom sa odohrávajú zásadné zmeny vo vývine jednotlivca, pričom najintenzívnejší vývin prebieha práve v predškolskej dobe. V rannom období života sa vytvárajú útvary a funkcie, ktoré sú podkladom konečnej psychickej štruktúry jednotlivca, zakladajú a rozvíjajú sa jeho elementárne a východiskové kvality. Obdobie predškolského veku ako najvýznamnejšia fáza vo vývoji človeka, keď má dieťa výrazný rozvojový potenciál, ale na druhej strane je vo zvýšenej miere vystavené riziku znúťornenia si negatívnych sociálnych vplyvov a sociálneho znevýhodnenia, ktoré pre svoju zraniteľnosť nemôže kompenzovať vlastnými silami. Maloleté deti sa potrebujú socializovať, komunikovať, učiť sa spolupracovať, ale aj merať si sily, prehrávať, učiť sa dodržiavať pravidlá, a preto potrebujú zariadenie uľahčujúce prechod od rodiny do širšej spoločnosti. Záujmom maloletého dieťaťa nepochybne je, aby bolo zaradené do predprimárneho vzdelávania, a na túto skutočnosť nemôže mať vplyv, že medzi rodičmi sú nezhody ohľadne výberu „vhodnej materskej školy“ majúcej všetky kritériá podľa subjektívnych predstáv toho-ktorého rodiča. Vzhľadom na uvedené si musí matka uvedomiť, že bez vážnych dôvodov a len na základe svojej úvahy dňa 29.06.2021 natrvalo odhlásila maloletého z Materskej školy M. a aj napriek tomu, že Okresný súd Považská Bystrica uznesením č.k. 13P/39/2020-242, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 27CoP/61/2021-270, nariadeným neodkladným opatrením ponechal maloletého C. umiestneného v Materskej škole M., maloletý C. od septembra 2021 do materskej školy nenastúpil a nachádza sa v starostlivosti matky. Matka tak svojvoľne pretrhla sociálne väzby maloletého C. v Materskej škole M., ktorú maloletý navštevoval od 02.09.2019, mal tam vytvorené zázemie a priateľské vzťahy so spolužiakmi (čo vyplynulo zo správ Materskej školy M.) aj napriek tomu, že počas pandemickej situácie nenavštevoval materskú školu, ktorá bola v tom čase zatvorená, neobstojí odvolacia námietka matky, že maloletý nemal možnosť za tak krátku dobu vytvoriť si pozitívne väzby v materskej škole. Odvolací súd ma za to, že aj z dôvodu vytvorenia sociálnych a pozitívnych väzieb maloletého v Materskej škole M. nie je v záujme maloletého, aby bol umiestnený do Materskej školy v G. J. na ulici X. XX, nakoľko túto maloletý nikdy nenavštevoval, išlo by o nové prostredie a nových spolužiakov, čo by s poukazom na napätú situáciu v rodine a vysoko pravdepodobné ovplyvňovanie maloletého zo strany matky, mohlo byť pre maloletého stresujúce začleniť sa do nového kolektívu, zvyknúť si na nové prostredie a v konečnom dôsledku by to mohlo mať negatívny vplyv na jeho zdravý psychický a fyzický vývin. Neobstoja ani odvolacie námietky matky, že bola nútená odhlásiť maloletého z materskej školy pre navštevovanie maloletého v materskej škole otcom a pre nevhodné správanie otca, nakoľko po konfliktoch v rodine navštevoval otec maloletého v materskej škole z dôvodu, aby mohol byť s maloletým v kontakte a stretnúť sa s ním, pričom na maloletého nevyvíjal žiadny tlak, neovplyvňoval maloletého a rešpektoval jeho rozhodnutia. Odvolací súd konštatuje, že potreba bezodkladnej úpravy pomerov v danej veci nie je daná, keď maloletý C. bol neodkladným opatrením umiestnený do Materskej školy M., ktorú navštevoval od 02.09.2019 a má tu vytvorené všetky predpoklady na návštevu danej materskej školy, ktorú maloletý pozná, má tu pozitívne sociálne väzby so spolužiakmi a za daných okolností nie je bezprostredne ohrozený zdravý psychický a fyzický vývoj maloletého. Vzhľadom na uvedené nemožno ustáliť záver, že by umiestnením v Materskej škole Orlové bol maloletý v priamom alebo vážnom ohrození života a zdravia, a teda, že by bolo nevyhnutné pomery rodičov a maloletého neodkladne upraviť. Zo strany matky maloletého ako navrhovateľky neodkladného opatrenia nebola žiadnym spôsobom osvedčená naliehavá potreba neodkladnej úpravy pomerov tak, ako to požaduje. Odvolací súd dodáva, že účelom neodkladného opatrenia je, ako už bolo zdôraznené, riešiť situácie, v ktorých maloletému dieťaťu hrozí bezprostredné nebezpečenstvo a je potrebné upraviť pomery, ktoré neznesú odklad, pričom sa o takúto situáciu v prejednávanej veci podľa odvolacieho súdu nejedná. Vzhľadom na tento záver súd prvej inštancie dôvodne zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bol maloletý umiestnený v inej materskej škole.

17. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP.

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože neboli zistené dôvody na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).